

[Niels Helveg Petersen]

Til hr. Christophersen vil jeg sige, at som han tror jeg, at man, når man vurderer denne sag, skal lægge vægten på de internationale virkninger. Danmark er en del – kun en lille del – af en stor international debat om dette spørgsmål. Den foregår i Europa, den foregår i USA. Jeg håber meget, at hr. Christophersen har ret i, at regeringens beslutning er et signal til andre lande om, at vi i Danmark for alvor er begyndt at overveje dette spørgsmål og konsekvenserne af en beslutning, at det vil være et signal nu i de kommende uger forud for beslutningen den 12.–14. december og i de kommende måneder og år, hvis der skulle blive truffet beslutning, og forud for stationeringen til, at nu er debatten for alvor kommet i gang på et folkeligt og et politisk plan, og at Danmark er klar til at yde et bidrag. Det håber jeg.

I andre europæiske lande, i Holland og i Norge, er en debat i gang. Der er, så vidt jeg ved, i Sverige en stigende bekymring over for det skridt, som NATO står over for at skulle tage. Jeg vil i øvrigt gerne spørge ministeren, om han kan bekræfte, at der i den svenske regering er bekymring over for den beslutning, NATO står over for måske at træffe.

Og hvad debatten i USA angår, vil jeg gerne henvise interesserede til de udtalelser, som den amerikanske chefforhandler under SALT-forhandlingerne, hr. Warnke, har fremsat om det nye raketvåbensystem. Han advarer meget klart imod en sådan beslutning fra vestlig side og påpeger, at én gang stationeret vil disse krydsermissiler især være en stærk forøgelse af risikoen, og han gør sig til talsmand for, at man forud for en beslutning efterprøver rækkevidden af de russiske tilbud. I den forbindelse vil jeg også gerne for saglighedens skyld gøre opmærksom på, at når der hidtil ikke har været ført forhandlinger overhovedet om reduktion af mellem-distanceraketter internationalt, er det efter vestligt ønske, det bekræfter hr. Warnke. Det var fra vestlig side, man modsatte sig under SALT II-forhandlingerne at inddrage mellem-distanceraketterne. Man ville – og jeg tror, der kunne være mange gode grunde hertil – først have diskussionen om de strategiske våben. Man ville ikke have kompliceret forhandlingerne yderligere ved at diskutere alting på én gang og udskilte derfor de strategiske våben til en første behandling under SALT II-forhandlingerne.

Men det betyder altså også, at der aldrig har været gjort et forsøg på gennem forhandling at nå frem til aftaler om mellemdistancevåben. Det er det, der nu ligger for efter færdiggørelse af SALT II-forhandlingerne, og efter at denne aftale forhåbentlig er blevet ratificeret i USA.

Til hr. Christophersen vil jeg også gøre den bemærkning, at når han siger, at denne beslutning er godt forberedt, er det virkelig en sandhed, som må tages med mange gran salt. Den er forberedt af militære eksperter, den er forberedt i regeringskontorerne i et NATO-medlemsland, men den har ikke som store politiske beslutninger bør, været ude til en omfattende politisk og folkelig debat, som kan skabe en afklaring. Den debat har vi aldrig fået. Da vi i foråret, den 17. maj, diskuterede dette, var det klart på grundlag af et oplæg fra forsvarsministeren, som sagde, at tiden var ikke inde til at træffe beslutninger, man fortsatte undersøgelserne og forhandlingerne på det tekniske plan. Vi har ikke haft den politiske debat, og jeg vil gerne sige til hr. Christophersen, at han bærer selv, fordi han var udenrigsminister i 13 måneder, hvor disse forhandlinger var mest intense, et ansvar for, at denne debat ikke blev en debat i tide mellem de politiske partier og i befolkningen i det hele taget.

Til hr. Palle Simonsen vil jeg først gøre den bemærkning, at jeg synes, hans bemærkninger om samarbejdskomiteen farligt nærmede sig en aldeles uberettiget og betænkelig mistænkeliggørelse. Som om hr. Palle Simonsen forestiller sig, at det farligste her i denne verden er mennesker, der ikke tror på, at man kan løse politiske problemer med våbenmagt, og at det skulle være fra denne gruppe af mennesker, at truslen mod verdensfreden skulle eksistere. Hr. Palle Simonsen spurgte, om nu også de radikale i denne sag var af denne verden, ja, jeg tror såmænd, han spurgte, om hr. Stinus var det. Jeg vil gerne melde mig. Det står os i hvert fald lysende klart efter hr. Palle Simonsens tale i dag, at han i høj grad er af denne verden, oprustningens verden, våbenkapløbets verden, den snæversynethedens verden, som stadig tror på, at man kan købe sig sikkerhed med stadig flere og stadig mere raffinerede våben. Jo, hr. Palle Simonsen er af denne verden, og stod det til hr. Palle Simonsen,